

ZUIDOOST-AZIE NOVEMBER-DECEMBER 1978

KUALA LUMPUR 22 november 1978

21.30

Hoe het begonnen is, dat hoef ik mezelf niet meer te vertellen. De droom van de grote fietstocht staat op het punt om werkelijkheid te worden. Dat het toch mis zou gaan weet ik gelukkig nu niet, hier in de stomende warmte van Maleisië.

Nu zit ik in het YMCA in het lawaaiërig centrum van Kuala Lumpur. Bij het raam staat een ventilator me een koele wind toe te waaien.

Toen ik uit het vliegtuig stapte, dacht ik eerst dat iemand de kachel had aangelaten.

Toen realiseerde ik me dat ik me in de open lucht bevond!

Geen nieuwsgierigheid, gemakkelijk door de douane heen. Een uitgebreide, lichtelijk vette, groente + rijstmaaltijd in het YMCA "restoran".

Morgen moet ik terug naar het vliegveld om mijn fiets te halen.

Donderdag 23 november 1978

14.45 terug in het YMCA na een dagje Kuala Lumpur.

De bus naar het vliegveld kostte 75 cent, wel wat anders dan de 15 dollar per taxi gisteravond! Die heeft me besodemieterd. Het pad naar de bushalte liep door achtertuintjes, langs palmen en over een spoorwegemplacement, waar ze druk aan het rangeren waren. Mijn "doorkomst" en die van andere niet-spoorweg mensen werd heel gewoon gevonden. Moet je in Nederland proberen!

In het MAS cargo-kantoor: de overvloed aan donkergekleurde mensen deed me sterk aan India denken. Niet direct omdat ze een donkere huid hadden, maar omdat er zoveel waren! Het India-syndroom komt weer boven!

Ze stonden de lange, blonde, lichthuidige, zwetende figuur grijnzend aan te kijken, vooral toen die op zijn knieën moest gaan zitten om de MAS-man door het laaggeplaatste kantoorraampje te woord te staan.

O ramp, de fiets was nog niet gearriveerd. Daar had ik helemaal niet op gerekend!

Na 10 minuten was m'n kalmte teruggekeerd en ging ik per bus terug naar Toshiba, het busstation.

Midden in de city, talloze winkeltjes. Werkelijk typisch Aziatisch. Het zit hem vooral in de onbeschrijflijke mensenmassa's; men is echter lang niet zo nieuwsgierig als in India en dat vind ik nu een zegen.

Rondzwalkend in de zwoele warmte; langzaam komt een hoofdpijn opzetten als gevolg van de warmte, het irriterend drukke verkeer en de kleine tegenslagen bij het zoeken naar kaas, brood en malariatabletten.

Alles is op zijn pootjes terechtgekomen. De kaas is "Kraft"cheddar, geïmporteerd uit Australië.

Om hier te "overleven" heb ik besloten om mijn toch al trage bewegingen verder te vertragen. Dat overdadige zweten en die hoofdpijn, daar heb ik echt niets aan. Evenmin aan overbodige woede!

Ik zie erg weinig "blanken" hier. Komt dat door de natte moesson? Het is wel zwaar bewolkt, maar ik heb nog geen regen gezien, uitgezonderd een paar druppels vanmiddag.

Vanaf het centrum ben ik op mijn gemak teruggelopen naar het YMCA; kalm en in rustige concentratie op de dingen die ik zie. Misschien is dat de oplossing voor de hitte.

Vandaag ga ik het verder kalm aan doen, teneinde me aan het klimaat aan te passen.

21 uur. 3 cola, 1 maaltijd en nu een Guinness Extra Stout, made in Malaysia. Gadverdamme! Duur (\$1.80) en vies!

De fles heeft een prachtig etiket: ovaal, met in de omlijsting de tekst: "Guinness foreign extra stout- St.James Gate Dublin". Verder staan er nog wat Maleisische zinnen op. Bovenin: de hals draagt een etiket met een bulldogkop met de naam Guinness eronder

Zaterdag 25 november 1978

Raymond, een ca. 50-jarige Australiër met een vriendelijke stem, heeft me een paar tips gegeven over het vervoer van Singapore naar Java. Hij is druk bereisd in dit deel van de wereld. Ik ontmoette hem voor het eerst

in de badruimte tussen onze kamers. Hij begon te kankeren op de Australische werkers en werklozen (“too greedy!”) en noemde de bedrijvige Chinezen als lichtend voorbeeld. Hij is leraar Engels en Geschiedenis maar valt vooral op door zijn pogingen om het Christelijk geloof uit te dragen. Mijn kritische tegenwerpingen brachten hem totaal niet van zijn stuk. Het is voor hem ook een keuze geweest.

Gisteren: dit keer was de fiets wel gearriveerd. Vele formulieren moesten ingevuld worden.

Waarom had de druk schrijvende Indiër zulke enorme nagels op duim en pink? Ze waren zeker 2 cm lang! Ik meen me te herinneren dat dat een teken is dat de persoon boven handenarbeid verheven is (!?).

In ieder geval: onder grote belangstelling werd mijn fiets uit de opslagruimte tevoorschijn gehaald. Ik ontdekte dat de pomp gejat was en mijn ontsteltenis wekte alsmaar grotere hilariteit op!

Een van die mensen (een verantwoordelijke) voelde zich minder op zijn gemak en zei dat hij het volgende kon doen: rapport opmaken en een telex naar Sydney sturen met de vraag of de pomp wel samen met de fiets verstuurd was!

Laat maar, zei ik en verlostte hem daarmee uit een moeilijk parket.

Ik gauw weg!

Helaas! Er waren nog meer barrières. Een lui in een stoel hangende pet riep me terug. Formulieren invullen voor de douane, een griet wilde me invoerrechten laten betalen. Kon ik het koopbewijs laten zien? Gelukkig wel!

Finito!

YMCA; vandaag.

Ik peuter de slag uit mijn achterwiel, koop een fietspomp in Chinatown en zie dat de “hub” van mijn voorwiel gescheurd is. Hoe komt dat nou opeens??!

Vier Maleisische stoelzitters hebben mijn gefriemel en gepomp al een tijd gadeslagen en doordat ik met mijn rug naar ze toe stond misten ze mijn laatste frustrerende ontdekking. Deze zorgde wel voor een plotselinge verstijving van mijn ledematen...

In een supermarkt heb ik een Chinees hoedje gekocht en op mijn kamer heb ik daarop een viltje van de Franz Josef gletsjer in Nieuw-Zeeland genaaid. Hopelijk houdt dat me koel tijdens de komende hete dagen op de fiets.

Zondag 26 november 1978 12.30 YMCA Kuala Lumpur

En vanochtend wilde ik nog wel op weg gaan!

Dat lukte in eerste instantie ook: om 6.30, tijdens het ochtendkrieken probeerde ik de weg naar Kelang te vermijden (ik wilde naar Melaca!). Maar helaas, na veel geharrewar kwam ik er toch op terecht. Auto's, auto's en nog eens auto's!

En om 8 uur barstte de regen los. Samen met zo'n 20 Maleisiërs schuilde ik onder het afdakje van een bushalte en na zo'n 20 minuten prutsen had ik, bijgestaan door een Maleisiër, een redelijke bescherming voor de bagage tegen de regen gevonden. En voort ging het weer!

De Maleisiërs vonden het in de regel toch wel mooi, zo'n fietstoerist. Uit vrachtwagens lachten en brulden ze me na en het V-teken werd uitgebreid gehanteerd. Mijn hart smelt als een groep meisjes bij een bushalte me stralend toelacht.

Ik vind dat de mensen er hier in het algemeen eleganter uitzien dan in de westerse landen. Ze bewegen zich wat gracieuzer. En ik heb sterk de indruk dat ze minder vervreemd van elkaar zijn; het contact tussen de mensen onderling gaat makkelijker.

Maandag 27 november 1978. Na ca. 150 km

Melaca 18.20

In het zeer lawaaierige International Hotel (\$8.40). Zeer slaperig; ik moet me inspannen om na een kort dutje weer op gang te komen

Om 15.30 sloot ik de 150 km vanaf Kuala Lumpur af. En ik denken dat het 95 km zou zijn! Maar de kaart rekende in mijlen, niet in km.

1 veldfles water, 2 kwartliters melk, 1 fles chocomel, 5 flesjes cola en 1 zouttablet hebben me op deze rit bij moeten staan. Gegeten heb ik niet zoveel: 4 sandwiches en 5 koekjes. Maar die dorst!
Na 11 uur kwam de moesson door: af en toe brandde de hemel echt los, dan weer was het droog. Op en af ging continu de poncho.
De bescherming van de bagage tegen de regen is nu OK. Het systeem om alles in de tassen al in plastic zakken te verpakken werkt uitstekend.
O, zo'n papaja vrucht (een langwerpig stuk rode vrucht) smaakt gewoon goddelijk tijdens de tocht. En de plaatselijke koffie vind ik trouwens ook veel lekkerder dan het slappe bakje Nescafé wat je in Australië voorgezet krijgt!
De melk is in Maleisië van het merk "Dutch Baby", met een prent van een Volendamse die een baby in de armen houdt.
Om 10 uur vanmorgen kwam ik in Seramban aan (na om 6.30 gestart te zijn). De rit tot dan toe was fijn, niet te warm. De plantengroei is gewoon overweldigend. Het is niet direct oerwoud (behalve op sommige zeer drassige plekken). Wel zie ik talloze palmen, vaak met een rozebloemige kruipplant, die op haagwinde lijkt, behangen. En natuurlijk de rubberboomplantages!
Maleisië is 's werelds no 1 leverancier van natuurlijke rubber.
In de regelmatig aangelegde plantages zag ik vrij vaak mensen bezig om nieuwe insnijdingen in de bomen aan te brengen. Dan zie je weer vers melkachtig wit sap in de potjes druppelen.
Als het vers is, dan lijkt het op melk. Ik heb ook het ingedikte spul gevoeld: dat is zeer duidelijk rubberachtig!
-Ik was toch op de Highway terechtgekomen en het autoverkeer was verschrikkelijk! Speciaal de vrachtauto's vormen een bedreiging.
Dit land is duidelijk veel welvarender dan India; dat zie je aan de vervoersmiddelen: vrij veel dure auto's, enorme aantallen lichte Japanse motoren. Ook heb ik ricksja's gezien (genaamd trishaws); alleen is de driewieler fiets hier anders gebouwd dan in India. Hier is het een fiets met zijspan!
Het aantal eetkraampjes langs de weg is reusachtig. En als ik me gezwind over de weg voortbeweeg, dan hoor en zie ik overal enthousiast groetende mensen. Niet dat domme gestaar zoals in India, maar echt enthousiasme. Eenmaal passeerde ik een soort houtzaagfabriek, waar de tientallen personeelsleden net pauze hielden. Toen ik langskwam, barstten ze collectief in lachen uit. Nou, dat is altijd beter dan wanneer ze om je huilen!
Wat ze wel met India gemeen hebben, dat zijn de geweldige reclameplaten voor films. Waarschijnlijk hebben de in dit land veel voorkomende Indiërs hier de hand in, want de afgebeelde filmsterren hebben dezelfde kwabbe corpulentie als in de Indiase steden.

Armen en benen kreeftrood: het resultaat van een paar uur zon vanmiddag. Ik ben erg blij dat het meestal bewolkt is, want anders zou ik continu in mijn lange broek moeten rijden.
De hotelmanager zit met 3 kornuiten bij de balie te wauwelen of te staren. Dat deden de YMCA-guards in Kuala Lumpur ook: zitten en staren. Zo'n leven wil ik niet. Eerlijk gezegd kan ik gewoon niet meer zonder de natuurwetenschap. Ik voel dat dat de essentie van mijn leven is; zonder dat kwijn ik weg.

De kamer is trouwens heel goed (\$8,40): een tweepersoonsbed, een kast, 2 stoelen, een tafel, een wasbak, een rek met haken voor mijn kleren en bovenin een enorme ventilator, zo'n 1,5 meter in doorsnede.
Het is heerlijk koel hier, als de ventilator aan de gang is. Ik heb 1 kleine spin gezien, maar nog geen kakkerlakken.

Dinsdag 28 november

Uitgeslapen tot 8 uur.

Ik ben wat aan het studeren in het high school-geologieboek dat ik uit Sydney heb meegebracht. Ik voel me moe en moet me dwingen om niet constant te gapen.

Ik loop naar de Hong Kong & Shanghai bank, want de Maleisische bank vraagt \$1.50 kosten + 50 ct postage per cheque. In de H&S bank ontmoet ik de Zweed Claus-Peter Sandstrom. We drinken later koffie in een café. Hij probeert naar Borneo te gaan om daar wat werk te vinden in een "longhouse". Een longhouse schijnt een overkapt dorp te zijn; een hele gemeenschap leeft samen onder een dak.

's Middags probeer ik wat te tekenen; een paar Maleisiërs komen kijken.. na een kwartier barst de regen los. Wachten. Moet geduld opbrengen; ik maak een praatje met een Maleisiër. De communicatie gaat erg moeizaam en dat frustrert me erg. Het taalprobleem is wel de belangrijkste oorzaak van het feit dat ik vaak een gesprek schuw.

's Avonds onder het hotel: met Claus-Peter en een Zwitser genaamd Gito. We kletsen over het reizen. Gito leutert een hele tijd over het belastingensysteem in Zwitserland. Ze hebben daar een lage federale belasting, maar elke plaats heeft ook zijn eigen belasting.

20.20 De stad is vol leven; astronomie lijkt hier heel erg ver weg; waarschijnlijk ook voor de mensen hier.

Woensdag 29 november

Vandaag een korte rit. 95 km naar Batu Pahat. 6.40 start.

Om 8.20 drink ik een zeer goed smakende bak koffie in een wegcafeetje.

Een tafel verder: 5 kinderen die me allemaal aanstaren en giechelend wegrennen als ik de camera pak.

12.30 In Batu Pahat. Ik vind een hotelletje, genaamd Fong Seng.

Meestal is de ingang op de benedenverdieping, via een trap. De hotels zelf zijn bijna altijd op de hogere verdiepingen. Batu Pahat betekent "steen" volgens een Maleisiër, die me op koffie en koek trakteert in het restaurant onder het hotel.

Hij vertelt dat ze tijdens WO II kokosnoten voor allerlei doeleinden gebruikten: de schil voor touw en (gedrenkt in de kokosolie) als kaars. De kokosmelk geeft zwarte suiker als je hem een tijd laat staan. Het water in het hotel smaakt afschuwelijk. Als ik door het stadje wandel, staren ze me overal na.

Een gekko rent over de kamerwand; ze zijn talrijk hier in Maleisië.

Avond : 20.45

Ik zie Orion op zijn kant, boven de straatverlichting! Moet ook wel, want we zijn bijna op de evenaar.

Betelgeuze is linksonder en Rigel rechtsboven.

Donderdag 30 november: 120 km naar Johoro Bahru

Vermoeiende, hete rit.

Hotel kostte \$ 10,50. Al die hotels zijn zo lawaaierig doordat de wand naar de gang uit een open houten structuur bestaat. Vervloekte muggen! Ze steken me gaar!

Johoro Bahru 19.50

Het valt niet mee om geologie te bestuderen in het lawaaierige Azie. En de twijfels rijzen: of het wel zin heeft... Maar als ik in de bergen ben, dan heb ik er echter wel veel plezier van.

Ik heb sterk het gevoel dat alle natuurstudie niets betekent in de Aziatische stad. Volkomen ingesteld op handel, werken en sociaal verkeer. Individualistische, niet direct op andere mensen gerichte activiteiten zijn niet direct mogelijk voor de Aziaat. Of hij/zij heeft geen tijd, of de cultuur/traditie werkt het tegen.

Vrijdag 1 december : een korte rit (ca. 25 km) naar Singapore.

Vrijdag: Singapore.

Weinig moeite om binnen te komen; 2 formulieren invullen, zeggen dat ik niks aan te geven heb. Dat is alles. Ik krijg een visum voor 14 dagen.

Palace Hotel; Jalan Besar 407

Spotlessly clean, inderdaad. Maar toch ook kleine mieren op tafel!

Steeds jeukt en kriebelt het bij me; maar meestal kan ik geen insect vinden.

De hotelbaas heeft een zeer hese stem; hij brengt praktisch al zijn tijd in de hoofdkamer door. Hierop komen bijna alle kamers uit.

17 uur

Na een middag in Singapore: op het ogenblik ben ik meer bezig om me zo min mogelijk onaangenaam te voelen (veel eten en drinken, wat handenvol geld kost) dan om iets constructiefs te doen. Er ontstaat een leeg gevoel, een gevoel van zinloosheid en depressie.

Zaterdag 2 december 1978

Op weg naar de Shopping Complexes.

Scotts Road : book shop. De mensen laten me echt niet rustig kijken maar vragen steeds wat ze kunnen doen.

Singapore is net zo'n grote autopuinhoop als Sydney. Ik moet racen voor mijn leven.

Kerstmis nadert: in een shopping complex op North Bridge Road zag ik zelfs een kerstman met een stel kerstmeisjes!

En aan de lopende band klinken er Christmas songs.

Belachelijk, om hier in de tropen "Winter wonderland" en "White Christmas" te horen!

O, hoe verlang ik naar de Nederlandse seizoenen!

12 uur

De regen brandt los. Ik heb niet genoeg geduld om ergens te wachten en kom drijfnaat thuis.

18.30 Nog steeds regent het.

Ik ben naar een restaurant gerend; op sommige plekken plomp ik tot mijn enkels in het water; op het nippertje mis ik de goot!

21.00 De regen gutst nog steeds naar beneden. Al uren dondert het onweer.

Gymnastiek (blijf ik trouw doen!), een grote fles bier (\$2,90 nonderju!) en "A canticle for Leibowitz", het boek dat Dave Wornham (in Sydney) me heeft aangeraden.

Het leuke van de tropen is dat je je zonder problemen kunt laten natregenen!

Zondag 3 december 1978 9.10

En nog steeds regent het als een wilde!

Ik lees in de krant dat de moesson hier nu echt is begonnen. Vele straten onder water, sommige 1 meter diep. Ze verwachten 1 week continue regen!

De Vietnamese boten blijven binnen druppelen in Maleisië. Er is er weer een gekapseisd.

20.15 Ik zit in mijn kamer. Afwisselend lezen in "A canticle for Leibowitz" en tekenen. Als ik er wat zorg aan besteed, dan maak ik echt vorderingen met het portrettekenen.

Maandag 4 december 1978

15.20 Vandaag een en ander geïnformeerd over reizen naar Indonesië. Ik moet eens beslissen wat ik ga doen.

Het oorspronkelijke plan:

- a. Singapore - Tandjung Pinang (16 dec) – Jakarta (boot, 18 dec)
- b. Op de fiets door Java naar Yogyakarta en Surabaya via de vulkanen Merapi, Bromo en Semeru tot 16 januari.
- c. Boot : Surabaya/Singapore/India.

Opmerking: de bootreis vanaf Surabaya is erg onzeker.

16.20

Voorwiel van de fiets in de problemen.

Naar fietsenzaak op Jalan Lavender gebracht. We kwamen er goed uit: hij zet er een Italiaanse "hub" in voor 22 dollar. Morgenochtend om 8 uur klaar.

Visum Indonesië: 30 dagen

(South East Asia on the cheap): kost \$ 3,30

Extension: 1 kand + landing fee US\$ 20 en extension fee US\$ 6

Avond ; lezen in geologieboek en tekeninstructieboek.

21.40

Ik had me op deze reis voorgenomen om redelijk goed in tekenen te worden; kortom, het weergeven van dingen die ik zie (in werkelijkheid of met mijn geestesoog) met potlood of pen.

Laat ik er dan elke dag zo mogelijk flink wat tijd aan besteden. Om de een of andere reden vind ik tot nu toe steeds uitvluchten om het niet of heel weinig te doen.

Redenen zoals: ik heb belangrijker dingen te doen. Dat komt meestal neer op rondhangen in de stad en winkels kijken. Of ik besteed uren aan piekeren of het lezen van lif laf lectuur.

Heb al uitgevonden dat een tekening op waterverfpapier er veel interessanter uitziet.

De subtiele effecten in de tekeningen in het boek "The human figure" zijn duidelijk bereikt mbv grof waterverfpapier.

22.20

Ik ga een drank proberen die ik in een Emporium (een soort supermarkt) heb zien staan. De soortnaam is: "chiew", het merk: Peichi nantsoa; Tientsin brewery; Tientsin, China.

Het is gemaakt van o.a. vijgen en een aantal andere kruiden en vruchten. Het moet een soort vruchtenbrandewijn zijn.

Het is zeker sterk! 30 % alcohol op zijn minst. De smaak is geheel nieuw voor me; het doet me in eerste instantie denken aan terpentijn.

Dinsdag 5 december 1978

Is het hier Sinterklaas?!

9.15 het wordt weer een warme dag! Dit is al de tweede dag zonder regen.

Heb mijn wiel gehaald en heb ook een pomp "Made in China" gekocht. Slechts \$ 2,50. Ik ben benieuwd hoe lang deze meegaat.

16.15 het regent als een gek, maar ik was op tijd in het hotel.

Het Indonesische visum: 2 formulieren invullen, 2 pasfoto's, kosten \$ 10. Ik kan het morgen halen. Geen gedoe over "ticket out".

"Gewapend met een 10x50 verrekijker begaf ik me op weg naar eenzame hoogten teneinde de jacht op de oneindig verre spiraallevels te beginnen."

Zo zou ik een verhaal willen beginnen, geschreven aan het einde van de reis. "Bedevaarttochten" naar de Himalaya, Hindukush en de vulkanen van Java.

O, wat zou ik graag het uitzicht daar willen vastleggen in woord en verf!

Waarom niet? Waar een wil is, is een weg. Hier in deze stad word ik niks wijzer.

20.30 Een luie avond.

2 koffie-O in een cafeetje 300 meter verderop. Staren naar de mensen en de gekko's op de wand. Twee gekko's zitten elkaar achterna. Het meisje in de rode trui lacht me weer vriendelijk toe. Ze werkt hier, zij was het die vrijdag die vegetarische maaltijd voor me klaarmaakte.

De kellner in zijn driekwartsbroek rent driftig rond, plotseling raakt hij opgewonden want er rent een grote kakkerlak rond over zijn lichaam! Met enige moeite wordt die naar de andere wereld geholpen.

Teruglopend naar het hotel: er valt een beest uit een boomtak op mijn borst (!?).

21 uur

Ik vond de nieuwste van J.G. Ballard in het hotel: "Crash" uit 1973. "His latest and by far best" luiden de kritieken voorin.

Het gaat over de belangrijke rol van de auto in de denkwereld van een paar hoofdfiguren (of bedoelt hij de meeste mensen?). Het is een orgie van auto-ongelukken en sex en de schrijver wil aantonen dat de meeste mensen gepreoccupeerd zijn met sex, auto's en geweld...

Ik ben het al vanaf 4 uur aan het lezen en het geeft me een vieze smaak van wanhoop en depressie.

Woensdag 6 december

20 uur. Komala Vilas - 76 Serangoon Road

Een vegetarische maaltijd, yum-yum!

Het was in de Indische buurt, dus daar kan ik de vegetarische maaltijden verwachten.

Eerst een stuk bananeblad, 40 cm in het vierkant, bovenin 4 hoopjes kruidige groentesoorten met kerry; middenin een hoop rijst met daarop kerriesaus en groenten.

Heerlijk! En hij kwam nog een keer langs! Een bakje yoghurt en een glas met een pittige, vegetarische soep completeerden het geheel.

Alleen was ik nog de 2 chapati's vergeten, die, gedoopt in een donkerbruine stroop met stukjes peper, heerlijk smaakten.

Wel wat al te pittig na ruim gebruik, maar dat mag de pret niet drukken.

Mijn gedoe met mes en vork leidde tot enorme hilariteit bij de andere gasten! Iedereen at met zijn vingers en daarom viel ik uit de toon.

Vrijdag 8 december 1978 16 uur

De hitte en het ongenoegen nemen toe; ik moet weg uit Singapore.

De komende maand in Indonesië moet ik eens duchtig actief zijn:

Behalve fietsen en bergbeklimmen:

- goed oefenen met tekenen
- geologie bestuderen
- natuurwaarnemingen/beschrijvingen

Als ik terug ben in Singapore natuur-en scheikunde boeken kopen om kennis bij te houden; eventueel ook plantenboek ivm verzamelen van zaden voor Ron.

20.15

Weer nadenkend over het tekenen: ik denk dat het nut heeft om een schetsboek te reserveren voor kleine tekeningen van figuren (mensen en dieren), planten, landschappen en voorwerpen. Dit kan als een soort voorbeeldenboek dienen, een schatkamer van beelden!

Nu zit ik al onthand als ik een fantasietekening, bijv een kat of een fiets wil neerzetten. Dan moet ik eerst een foto vinden als er geen voorbeeld bij de hand is.

Zaterdag 9 dec 1978 15 uur.

Geld besteed in Singapore: verrekijker US\$ 231, vliegticket naar Djakarta: US\$ 90, vanochtend de fiets naar UTA-Cargo gebracht. Onverwachte moeilijkheden, want de UTA-man, een ernstige Chinees, zag de fiets in zijn huidige toestand helemaal niet zitten als luchtvracht. Hij moest goed ingepakt worden, want anders zou hij wel eens zware schade kunnen oplopen tijdens de behandeling.

Ik wist niet goed wat te doen; maar hulp kwam uit een onverwachte hoek!

Een vriendelijke Indische Singaporees, schoolteacher van beroep, wist van wensen. Toen hij hoorde dat ik een grote fietstocht aan het maken was, vatte hij sympathie op en verzond ter plaatse iets. Hij bedisselde wat met een jongen van MASD-cargo en die pakte mijn fiets in karton voor S\$10.

Weer klaar!

In Djakarta

En nu maar hopen dat de fiets zondag verstuurd wordt, want anders moet ik na zondag een week in Djakarta wachten.

Fietsen hebben trouwens ook nummerplaten in Singapore; een rond rood bordje met een vijfcijferig getal in witte letters.

Maandag 11 december 18.50

Djakarta-Java

In de gezellige zwijnenstal die Jalan Jaksa heet zit ik bij te komen van de moeilijkheden die het kostte om mijn fiets los te krijgen. Er zijn 10 andere reizigers in de keuken/gezelschapskamer, schakend, starend en kletsend. Kuala Lumpur was hierbij vergeleken niets!

Om 10.30 was ik bij het vliegveld en liet mijn zendformulier zien bij het bewaakte ingangshek (compleet met een stel petten!). Een jonge Indonesiër kwam me te hulp en we begaven ons naar de grote vrachtloods.

15 uur. Ik geef hem 3000 rupees voor zijn hulp (het "evenwicht" tussen de gevraagde 5000 en de geboden 1000 rupees).

PROKLAMASI 17 AGUSTUS 1945 1978

KODYA YOGYA

In de tijd hiervoor: in een toenemende verdwazing, afwisselend zwaar geïrriteerd en in een stemming die ik alleen als onverschillige geamuseerdheid kan weergeven, ben ik achter hem aan gelopen terwijl hij ca. 15 bureau's ieder 3 á 4 x bezocht!

Weer het misverstand: men dacht dat ik de fiets wilde invoeren. Maar een stel hogere (oudere) ambtenaren spraken vloeiend Nederlands(!), zodat het misverstand uit de weg geruimd kon worden.

De lunchpauze (1,5 uur) bracht ik door op een houten bank in een gang, zittend tussen twee Indonesiërs. We kwamen tot een zeer moeizame conversatie, waarbij ik vaak vergeefs naar het boekje South-East Asia on the Cheap greep om een woord te vinden. Dit soort conversatie vind ik erg frustrerend en je hebt er een goed humeur en een geweldig geduld voor nodig.

Op een gegeven moment kwam er een jonge ambtenaar naar me toe; hij sprak "vloeiend" Engels en hij maakte me duidelijk (na enig aandringen) waarom iedereen naar mijn blote benen keek en vaak zat te giechelen. Het is in Indonesië zeer ongeleefd om in korte broek te lopen...

Woensdag 13 december 15 uur

Yogyakarta

Zwetend in een café. Rhonda slaapt in onze kamer.

Afgelopen nacht: een 10 uur durende trip in een hotsende en gierende trein vanaf Djakarta.

Ik heb Rhonda in Jalan Jaksa ontmoet en we hebben besloten om samen met het openbaar vervoer naar Bali te reizen, waar ze op de 23e weer naar Sydney vertrekt.

De Merapi heb ik vanmorgen gezien: een enorme kegelvormige berg, de wolken draperen zich om de 3000 meter hoge top. Aan een kant ziet hij er erg steil uit.

Ik krijg hem nog wel, als ik terugkom uit Bali!

We liggen 's middags ieder op ons eigen bed in de hotelkamer te puffen van de hitte. Rhonda is pas gescheiden en is daar nog helemaal ontdaan van.

Donderdag 14 december 1978 17.30

Vandaag ben ik 31 jaar geworden.

Gunung Bromo Oost –Java

In het hotel.

Godzijdank! Koele lucht en de fantastische Bromokrater. Dit is een welverdiend verjaardagsgeschenk.

Ik heb rondgerend van blijdschap in de Tengger zandzee rond die krater. Intens gelukkig omdat het eindelijk koel en stil was, zonder drukte!

We zijn hier op 2000 meter hoogte, Rhonda, Chris (kwamen we vanmorgen op station Yogyakarta tegen) en ik. Vanochtend de trein vanaf Yogja; gedonder op het station van Surabaya om vervoer naar Bromo te vinden.

Als de trein even stilstaat komen er onmiddellijk mensen dingen verkopen

Rijstvelden gezien uit de trein naar Yogja

Rhonda en Chris op weg naar Bromo

Rhonda op de Bromo-kraterrand

Vrijdag 15 december Gunung Bromo.

11.50

Het zoveelste afscheid vol weemoed. Rhonda en Chris zijn op weg naar Bali.

Ik zit in mijn kamer in hotel Bromo Pernai vol spanning en enthousiasme aan mijn tocht naar Gunung Semeru te denken.

Ik heb hem vanmorgen even gezien, toen Chris en ik over de zuidrand van de Bromokrater liepen. Het bovenste deel van de kegel was net zichtbaar: er hing een grote witte rookpluim boven.

We waren zeer vroeg, om 3.30, opgestaan om paardje te rijden over de kraterrand. Dit was een verplicht nummer, opgedrongen door het hotelpersoneel; ook natuurlijk om de zonsopgang te zien.

12.20 Een verfrissend bad op de Indonesische manier gehad: je zeept je in en met behulp van een bakje kiep je water over je heen..

Het kan toch raar lopen: de laatste drie dagen zat ik meestal te balen, ondanks het gezelschap van Rhonda. Hoewel, ze zeurde ook veel en vond al het eten vies.

De hitte, de onbeschrijflijke drukte, de opdringerigheid van de Javanen en het geren met die treinen brachten mijn stemming omlaag. Ik had er sterke twijfels over of ik de fietstocht wel zou voortzetten. Maar hier, bij Gunung Bromo, ben ik weer helemaal tot leven gekomen.

Krater Bromo

Rhonda en Chris op de Bromokraterrand

De mannen die de ponies verhuurden. Verderop de Tengger zandzee, de grote caldera om de Bromo

Tengger zandzee: de verlossing door koelte en eenzaamheid

De heerlijke koelte op 2000 meter ('s nachts 2 tot 5 graden!) is een verademing en de aanblik van Bromo en Semeru brengen me tot groot enthousiasme.

Wat is het toch in deze vulkanen, dat me aan hen de voorkeur doet geven boven het gezelschap van Rhonda?

De Semeru

Ik loop gewoon in zuidelijke richting, volledig bepakt met een krakkemikkige rugzak en wat tassen. Een duik in het onbekende. Ik heb ergens een kaartje van het Bromo-Semeru gebied ontdekt en overgetekend in mijn schetsboek.

In de eerste dessa begin ik gewoon Semeru te roepen! Dat leidt eerst tot onbegrip maar na enige tijd worden twee mannen gehaald die me beginnen toe te spreken. Ik versta helaas geen Maleis. Iemand anders ziet het probleem en maakt me in gebroken Engels duidelijk dat deze mannen me naar de Semeru zullen brengen. In het begin begreep ik deze mannen niet. Ze kwamen uit Java en Madoera, zoveel was me wel duidelijk geworden. Maar wat moesten ze op de Semeru? Ze hadden een sarong aan en slippers, maar hadden geen uitrusting zoals warme kleren, eten en drinken. Wel hadden ze allebei een Koran.

We liepen en liepen, door diep riet en struiken. In de verte rommelt de Semeru. Hij is aan het uitbarsten.

Onze eerste overnachting is ten zuiden van het meer, bij Kumbala.

Veel van de tocht is me niet bijgebleven. Alleen hun voortdurende gepraat tegen mij dat ik niet kon verstaan. De eerste avond: ze pakten de Koran en gingen declameren! Ik zag dat ze honger en dorst hadden en moeite kregen met de dalende temperatuur. Mijn enorme rugzak bood soelaas: warme truien, koeken, nootjes, drinken. Ze waren erg dankbaar.

Na een koude nacht ging het de volgende morgen vrolijk verder. Alsmaar stijgen tot het punt dat we elkaar kwijtraken om een of andere reden, die ik nu, na vele jaren, niet meer weet. Ik zocht een overnachtingsplaats in een bouwvallige hut gemaakt van takken en grote bladeren. De plek heette Ardjopodo en was meer dan 3000 meter hoog. En koud!

De laatste dag: in de ochtend kom ik de mannen weer tegen en we beginnen aan de grote askegel die naar de dode top van de dubbelpiek zal leiden. Onbeschrijflijk zwoegen. Godzijdank had ik veel water gehaald.

Uiteindelijk boven gekomen, boven de 3600 meter, riepen de twee mannen "Inch Allah" en gingen de Koran lezen. Zij hadden hun bedevaart volbracht! In plaats van Mekka dus de Semeru.

Maar ik vond het niet genoeg! Een halve kilometer verderop, te bereiken over een lange kam, lag de krater waaruit geweldige rookmassa's en stenen geslingerd werden.

Hoe ik het durfde weet ik niet, maar ik ben over de schuddende berg naar de hoofdkrater gegaan. Het golven van de bodem was gewoon angstaanjagend!

Ik maakte foto's van de uitbarsting maar durfde niet de krater in te gaan. Ik wist van horen zeggen dat het dorp Supit Orang ten ZW van de krater bedreigd werd door de lava.

Uiteindelijk kwam ik weer heelhuids terug bij de lagere piek. Tot mijn verbazing kwam daar een kolonne studenten omhoog met een uitrusting die meer geschikt was voor steile rotswanden! Zelfs een blik met 5 liter olie!!

Tengger zandzee

Een van mijn tochtgenoten naar Semeru. Jammer dat ik hun naam niet opgeschreven heb.

Tengger zandzee in de vroege morgen

Tussen Bromo en Semeru

Mijn tochtgenoten naar Semeru

Maar ze hadden niet genoeg water. Toen ik de askegel afskiede op mijn schoenen kwam ik enige mensen tegen die smeekten om water! De terugtocht naar de “plaggenhut“ bij Ardjopodo verliep zonder incidenten. Ik had afscheid genomen van mijn kompanen.

Maar die nacht is de ommekeer gekomen. Mogelijk zat het gevoel al dicht bij de oppervlakte.

Semeru in de verte aan het uitbarsten

Mijn een na laatste berghut op de helling van de Semeru

De laatste berghut. Het was hier 's nachts behoorlijk koud!

De Javaanse studenten op de Semeru

Een “In Memoriam” op de ashelling van de Semeru. Twee mensen van de universiteit van Indonesia zijn op 16 dec 1969 hier omgekomen.

De laatste etappe begint. We zijn op de 700 m hoge askegel die naar de 3676 meter hoge top leidt.

De voortop van de Semeru. Verderop (zeker 500 meter) is de berg aardig aan het beven.

Uitzicht vanaf de voortop.

Ik ben bij de levende krater gearriveerd. De berg barst uit maar mikt stenen en gas een bepaalde kant uit, zodat ik daaraan ontsnap.

Lavastroom uit de krater

Dinsdag 19 december 1978

Ik heb gisteren een belangrijk besluit genomen. Dit om een zinloze langdurige lijdensweg te voorkomen. Ik ben het reizen zat en wil aan mijn werkende leven gaan denken. Ik vlieg direct vanuit Singapore naar Londen en ga dan door naar Nederland.

Mijn zinnen zijn volledig afgestompt. Dat maak ik op uit het feit dat het reizen me onverschillig laat; alle nieuwe dingen vervelen me, de vriendelijke maar nieuwsgierige Javanen irriteren me buitengewoon en alleen het doen van gevaarlijke dingen zoals het rondhangen op de kraterrand van Semeru kan me nog een kick geven. Ik moet er gewoon mee stoppen. Om nou ook nog in Nepal een fietstocht te houden, nee, dat had me buitengewoon verveeld.

Alles met mate, dat is de belangrijkste les die ik van deze reis geleerd heb. En ik ben niet zo op mensen georiënteerd om veel vreugde te beleven aan al die gesprekken die je als reiziger kunt hebben.

Misschien later nog eens een reis, als ik 5 jaar verder ben.

(Naschrift 2012: het verlangen naar een vrouwelijke levensgezel en naar zinvol werk (voor mij) bleek sterker...).

Terug in Nederland ga ik me werpen op de dingen waar ik al een tijd naar verlang:

- kijkers bouwen
- onderwijs geven in scheikunde/natuurkunde
- meedoen in de raketclub NERO

Op de terugweg naar Bromo: afscheid van Semeru

De tocht per fiets naar Probolinggo gaf geen problemen.

Daarna wilde ik fietsend naar Surabaya om aldaar de trein naar Djakarta te nemen.

In de warmte zwoegde ik langs een soort basisschool; alle kinderen starden naar me en ik dacht: hier moet ik geen pech krijgen. Op dat moment krulde het hele achterspatbord in mijn wiel en ik kwam knarsend tot stilstand. De hele school kwam aanrennen om me bij mijn gepruts nader te bestuderen. Verwilderd keek ik vol wanhoop naar de starende en giechelende massa.

Maar de goede fee kwam!

Een vrachtwagen met open laadbak kwam langzaam aanrommelen. Met gebarentaal kon ik de chauffeur overtuigen om mij en mijn fiets in de laadbak mee te nemen naar Surabaya. Voor een flink aantal roepies uiteraard...

Surabaya, dat kende ik alleen uit het lied van de zangeres zonder naam. Dus ik was totaal geschokt door de ongezonde atmosfeer in die stad: allemaal meststof dat opgewerveld werd door auto's en lopende dieren! Wegwezen!!

Ik herinner me nog (nu in 2014) dat ik in een klein vliegtuig naar een eiland onderweg naar Singapore ging. Mijn fiets lag voorin op vier stoelen. Onderweg kwamen we luchtzakken tegen en het vliegtuigje stortte regelmatig een eind omlaag.

De andere passagiers draaiden zich om en keken grijnzend naar mij, waarschijnlijk in de hoop dat ik over mijn nek zou gaan.

Van het eiland vertrok een veerbootje door de woelige Javazee naar Singapore.

Ondertussen waren mijn ingewanden weer van streek en ik had me langdurig op het toilet geposteerd. De boot danste op de golven en op een gegeven moment smakte hij in een dal en de zee spoot door het WC gat omhoog en lanceerde mij dus van de pot af.

Een typerend afscheid van Azië!!

Op weg naar Singapore

Op weg naar Singapore

EINDE....